

เนื้อหารายการในโทรทัศน์ดิจิทัลที่ถูกเลือกรับชม ภายใต้บริบทที่สื่อมีการผลิตเปลี่ยนแปลงแพลตฟอร์ม (Platform)¹

พรรษา รอดอาตม์²

บทคัดย่อ

บทความนี้ต้องการนำเสนอให้เห็นว่า เนื้อหารายการที่ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์ดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างจาก 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก จำนวน 5,180 คน ได้นำมาวิเคราะห์การเลือกรับชมตาม structural approach ว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกรับชมเนื้อหาตามโครงสร้างสังคม (social structure) โครงสร้างสื่อ (media structure) และระบบสื่อ (media system) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับชมเนื้อหารายการต่างๆ ทั้งจากช่องทางที่เป็นสื่อโทรทัศน์เดิม หรือจากอุปกรณ์อื่นๆ ที่มีระบบรองรับ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ และผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันตามความสะดวกในขณะนั้น กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับชมเนื้อหารายการทุกวัน แต่เลือกรับชมวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 18.01-24.00 น. มากกว่าวันเสาร์และวันอาทิตย์ รับชมในขณะออกอากาศมากกว่าการรับชมย้อนหลัง กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจเลือกรับชมเนื้อหารายการประเภทข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด เนื้อหารายการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ชื่นชอบ ไม่ต้องการรับชม คือ การถ่ายทอด

¹ แพลตฟอร์ม (platform) สำหรับผู้วิจัยมีความหมายเช่นเดียวกับช่องทาง (channel) การเผยแพร่เนื้อหา รายการที่นำเสนอจากสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล ซึ่งในปัจจุบันผู้รับชมมีพฤติกรรมการเลือกรับชมเนื้อหา รายการจากช่องทางเดิมและช่องทางใหม่ๆ ตามความสะดวก.

² อาจารย์ ดร. ประจำกลุ่มวิชาประชาสัมพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

³ ในบทความนี้ ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า "โทรทัศน์ดิจิทัล" ตามรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง "การศึกษาวิจัย เพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหาการถ่ายทอดพื้นดินในระบบดิจิทัล".

การแสดงคอนเสิร์ต สถานีโทรทัศน์ดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความชื่นชอบมากที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 HD (ช่อง 33) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างแต่ละภาคให้ความสนใจและเลือกรับชมเนื้อหารายการต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ บริบททางสังคม และวัฒนธรรมตามแนวคิดการใช้และความพึงพอใจ (uses and gratifications)

Abstract

This article aims to present the program content distributed across digital television. The total of 5,180 questionnaires was collected in 5 regions of Thailand (central region, Bangkok and its suburbs, North, South, North East and East). The data was analyzed utilizing structural approach. The samples exposed to media content according to the social structure, media structure and media system. The result exhibited that the samples exposed to traditional and online media. They viewed the content of broadcast everyday. Their favorite types of programs were news and current affairs whereas live concert was disliked by most of the viewers. Channel 3 HD (33 channel) was the most preferred channel. To sum up, the viewers from different part of Thailand were selective in programs' content according to their needs, attentions, social and cultural context which could be explained by applying uses and gratifications approach.

คำสำคัญ: เนื้อหารายการ การเปิดรับสื่อ โครงสร้างสังคม โครงสร้างสื่อ บริบททางสังคม